

H6 – Porsitusapu

Oikea-aikaisella porsitusavulla voidaan vaikuttaa jumiin jääneen porsaan pelastamisen lisäksi emakon ja vielä syntymättömien porsaiden henkiin jäämiseen:

1. Anna porsitusapua ainoastaan, jos siihen on tarvetta.
2. Pese emakon takapää saippualla ja haalealla vedellä.
3. Tarkista ettei käsivartesi ja emakon välillä ei häkinosia ja ettei loukkaantumisen mahdollisuutta ole, mikäli emakko päättä siirtyä makuulle.
4. Käytä hanskaa ja liukastegeeliä.
5. Ota porsasta kiinni pään tai leuan ympäriltä.
6. Mikäli porsas tulossa takaperin ota kiinni takajaloista.
7. Vedä porsaat ulos tasaisella vedolla.
8. Heiluta porsasta edestakaisin, jotta hengitystiet aukeavat → kuivaa porsas.
9. Jos emakko seisoo, laita porsaat turvaan porsaspesään.
10. Jos emakko makaa, aseta porsaat utareelle.
11. Vedä ulos kaikki porsaat, joihin yletyt
12. Pidä tauko: Jos lisää porsaita ei ole syntynyt tuntiin, avusta uudelleen.

Yllä: oikea-aikainen porsitusapu.
Alla: Porsimissilmukka

Esimerkkejä ongelmallisesta porsimisesta:

Synnytys ei etene:

- anna porsitusapua
- ota ulos niin monta porsasta kuin mahdollista
- tutki emakko uudelleen 30 minuutin jälkeen

Porsas on jäänyt kiinni synnytyskanavaan:

- anna porsitusapua
- ota pois porsas
- anna emakon huilata tunti

Porsas tulossa väärässä asennossa:

- anna porsitusapua
- työnnä porsas sisäänpäin
- ota kiinni porsaan päästä tai takajaloista ja vedä ulos.
- anna emakon huilata tunti.

Emakon olisi pitänyt saada apua ajoissa

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Lisäkommentteja – Porsitusapu

1. Anna porsitusapua ainoastaan, jos tarvetta (katso H5 – porsimisen valvonta)
Porsitusapu vahingoittaa kohdun limakalvoa ja altistaa kohdun bakteereille. Emakoilla, jotka ovat saaneet synnytysapua on suurempi riski saada utaretulehduksen → vaikutta negatiivisesti emakon hyvinvointiin, maidontuotantoon ja hedelmällisyyteen.
2. Pese emakon vulva saippualla ja haalealla vedellä välttääksesi ulosteen joutumista kohtuun.
3. Jos emakko seisoo ja avustat porsimishäkin läpi, voit vaurioittaa kätesi, jos emakko yllättäen meneekin makuulle.
4. Käytä hanskaa välttääksesi mahdollista allergista reaktiota kohtunesteistä. Tutkimusgeeli suojaa kohdun limakalvoa joka vaurioituessaan turpoaa. Se myös vähentää kohtutulehduksen riskiä. Käytä toista kättä syntyneiden porsaiden käsittelyyn. Vaihda hanska, jos se koskee johonkin muuhun emakon ulkopuolella kuin porsaaseen.
5. Tartu porsasta kiinni niskasta. Jos tämä ei ole mahdollista, ota kiinni alaleuasta. Jos tämä on mahdollista, käytä keskisormea ja nimetöntä. Käytä apuvälineitä, jos tämä ei onnistu (katso alla).
6. Jos porsas on kääntynyt pois päin, ota takajaloista kiinni. Ota jalasta kiinni etusormen ja keskisormen välillä, ja keskisormen ja nimettömän välillä, niin että sinulla on kaksi jalkaa sormien välissä.
7. Vedä porsaat ulos tasaisella liikkeellä. Näin näet kuinka paljon voimaa käytät ja emakko ei loukkaannu.
8. Porsilla jotka syntyvät synnytysavulla on yleensä nestettä keuhkoissa. Ota porsaasta kiinni takajaloista ja heiluta sitä eteen ja taakse puhdistaaaksesi hengitystiet. Käytä hanskatonta kättä porsaiden käsittelyyn.
9. Porsaat jotka syntyvät porsitusavulla ovat usein heikkoja. Jos emakko seisoo, on vaarana, että se makaa porsaita. Siksi on parempi, että porsaat asetetaan porsaspesään, jossa ne ovat lämpimässä ja turvassa.
10. Jos emakko makaa, aseta porsaat heti synnytysavun jälkeen utareelle. Siirrä muita porsaita niin, että uudetkin saavat maitoa.
11. Porsitusapu on valmis, kun kaikki porsaat, joista voi saada kiinni, on vedetty ulos.
12. Porsitusapu stressaa emakkoa. Stressi aiheuttaa supistusten loppumisen noin tunnin ajaksi. Tutki emakko tunnin jälkeen uudestaan. Jos tunnet porsaan liian kaukana saadaksesi otetta, tutki emakko uudestaan 30 min. jälkeen.

Työkaluja: joskus on mahdotonta saada hyvää otetta porsaasta. Siksi on hyvä aina pitää puhdas apuväline valmiina porsitusosastossa.

- **Porsimissilmukka** on putki, jossa kulkee silmukka. Putki tuodaan porsaan luo ja silmukka kiinnitetään porsaan päin, alaleuan tai takajalkojen ympärille, jotta saadaan hyvä ote porsaasta.
- Osta **hanskat, joissa vetosilmukka**. Niiden avulla voi tarvittaessa vetää porsaan ulos.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin